

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

1. **Obce** jsou uvedeny v územní struktuře platné k 1. 1. 2016. Údaje o obcích vyjadřují stav roku 2015, pokud není uvedeno jinak.
2. **Obec** je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí obce. Má jedno nebo více katastrálních území. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Za obce se považují (pro některé, mj. statistické účely) také vojenské újezdy. V ČR jsou 4 vojenské újezdy: Boletice, Hradiště, Březina a Libavá. K 1. lednu 2016 v České republice existovalo 6 258 obcí. Obce se zvláštním postavením jsou v lexikonu zvýrazněny: **statutární města** velkými písmeny, **města** tučně, **městysy** tučnou kurzívou. V lexikonu jsou také uvedeny **městské části (městské obvody)** hlavního města Prahy a statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem.
3. **Obce s rozšířenou působností (ORP)** jsou stanoveny zákonem 314/2002 ze dne 13. 6. 2002. Příslušnost obcí k obcím s rozšířenou působností je dána vyhláškou MV č. 388/2004 Sb. ze dne 24. 6. 2004, kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Hlavní město Praha má uvedenu příslušnost městské části do správních obvodů (tj. do Prahy 1 až 22, kdy úřady těchto městských částí vykonávají velkou část státní správy pro obyvatele zbylých 35 městských částí).
4. **Část obce** je možno definovat dvojím způsobem. Jedná se o jednotku územního členění státu, která je publikována v rámci úředního seznamu obcí a jejich částí (tj. ve Statistickém lexikonu obcí České republiky 2005). Pokud se obec nečlení na části, je pro potřeby statistiky považována za jednu část obce. Z věcného hlediska se jedná o skupinu domů se společným názvem, označených čísly popisnými z jedné číselné řady. Ve městech Praha, Brno, Plzeň, Pardubice a Opava jsou některé části obce děleny hranicí městské části nebo městského obvodu, a tak vznikají **díly částí obce** – části obce statistické. Za správní a územní celky kraj, okres, správní obvod ORP a obec je v tabulkách uváděn počet částí obce, za městské části a městské obvody výše uvedených měst je uveden počet dílů částí obce.
5. **Katastrální území** tvoří plošně souvislý a společně evidovaný soubor pozemků (parcel). Katastrální území pokrývají celé území státu. Kromě katastrálních území se občas používají ještě tzv. územně technické jednotky (ÚTJ), které jsou totožné s katastrálními územími, s výjimkou těch katastrálních území, která jsou dělena hranicí městské části - městského obvodu (např. v Praze, Brně, Plzni).
6. **Katastrální výměra** je plocha katastrálního území obce. Ve městech Praha, Brno, Opava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem je výměra uvedena i v těch městských částech, kterým nebylo vymezeno katastrální území (dělené katastry). V těchto případech se jedná o odhadnuté výměry dle GIS jako součet výměr ÚTJ na základě hodnot výměr katastrálních území podle údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (ČÚZK) a podle grafických vrstev registru sčítacích obvodů k 1. 1. 2016. Údaje za obce byly převzaty od ČÚZK k 31. 12. 2015. V sumarizačních tabulkách za okresy a kraje se uvádí oficiální výměra okresu (kraje), která je přebírána z ČÚZK.
7. Údaje o **počtu obyvatel** byly převzaty z průběžné bilance obyvatelstva k 31. 12. 2015 a přepočteny na územní strukturu platnou k 1. 1. 2016. Údaje o počtu obyvatel k uvedenému datu v městských částech (obvodech) statutárních měst Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Plzeň, Pardubice a Ústí nad Labem nejsou k dispozici, proto je uveden počet obyvatel obvykle bydlících ze sčítání k 26. 3. 2011.
8. **Matriční úřad** je úřad, který vede matriku. Může jím být obecní úřad, úřad městské části nebo městského obvodu v územně členěných statutárních městech anebo újezdni úřad ve vojenských újezdech, vždy ale jen pro svůj vymezený územní obvod. Seznam matričních úřadů a vymezení jejich správních obvodů obsahuje příloha č. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 660/2004 Sb.
9. **Pošta** zajišťuje komplexní poštovní služby (podání, přepravu a dodání poštovních zásilek a další služby. Má vlastní poštovní směrovací číslo. Data jsou převzata z webových stránek České pošty.

10. Do **základních škol** jsou započítávána všechna zařízení základního školství (devítiletky i školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání). Školy pouze s 1. či 2. stupněm vzdělání jsou označeny *, devítiletky jsou označeny 1. Pokud jsou v obci oba typy škol, je vyznačen vyšší typ (1). Data jsou převzata ze základní databáze Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.
11. **Zdravotnickým zařízením** se rozumí sdružená ambulantní zařízení, ambulantní zařízení, nemocnice, odborné léčebné ústavy včetně léčeben dlouhodobě nemocných, ostatní lůžková zařízení, samostatné ordinace lékařů a ostatní samostatná zařízení včetně detašovaných pracovišť. Data jsou převzata ze základní databáze Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR, podle možností doplněna šetřením pracovníků oddělení informačních služeb Krajských správ Českého statistického úřadu.